

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.365/2012/20. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. év március hó 7. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott és társai ellen indult büntető ügyben az Egri Törvényszék 2012. év március hó 30. napján kihirdetett 14.B.272/2010/44. számú ítéletét az I.r., a II.r. és a III.r. vádlottal szemben **megváltoztatja.**

A lopás büntetteként minősített cselekményeknél valamennyi vádlott vonatkozásában a rendbeliségre, míg az I.r. és a III.r. vádlott tekintetében a folytatólágosságra utalást **mellőzi.**

Az I.r. vádlottal szemben a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét 4 (négy) évre **felemeli.**

A II.r. vádlottal szemben szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát **fogházbüntetésre enyhíti**, ugyanakkor a próbaidő tartamát 4 (négy) évre **felemeli.**

A III.r. vádlott börtönbüntetését 5 (öt) évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 5 (öt) évre **súlyosítja.**

A bűnjeleket az alábbiak szerint nevezi meg:

Bj.2/2005. tételszámhoz tartozóan:

1. alatt R. Bankkal kötött kölcsönszerződés a kezességi nyilatkozatokkal,
2. alatt készfizető kezesi szerződés III.r. vádlott és a P. Rt között,
3. alatt ügyvezetői nyilatkozat T. L. által,
4. alatt közraktározási szerződés,
5. alatt közraktári iratok,
6. alatt dosszié zárással kapcsolatos okmányokkal,
7. alatt dosszié közraktározási szerződésekkel, közraktár jegyekkel,
8. alatt I.r. vádlottól lefoglalt noteszlapok telefonszámokkal,

Bj.3/2005. tételszámhoz tartozóan:

- 1-8. alatt F. B-tól és D. Á-tól lefoglalt sorszámozott vörösborok.

Bj.76/2006. tételszámhoz tartozóan:

1. alatt 1 db. CD lemeztok,
 2. alatt 1 db. CD lemez,
 3. alatt 1 db. felnyitott boríték
- Bj.98/2006. tételszámhoz tartozóan:
1. alatt CD lemeztok,
 2. alatt CD lemez.

Az elsőfokú bíróság az Egri Városi Bíróság 5.Bny.5111/2004/2. számú és az 5.Bny.5193/2004/2. számú végzésével elrendelt zár alá vétel fenntartásáról szóló rendelkezését mellőzi.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összegéből I.r., II.r. és III.r. vádlottak egyetemlegesen helyesen 372.457.- (háromszázhetvenkettőezer-négyszázötvenhét) forintot, I.r. vádlott külön helyesen 191.250.- (százkilencvenegyezer-kettőszázötven) forintot, II.r. vádlott külön helyesen 166.964.- (százhatvanhatezer-kilencszázhatvannégy) forintot köteles megfizetni.

Az I.r. vádlott személyazonosító igazolványának száma: 543974 MA.

A II.r. vádlott személyazonosító igazolványának száma: 478098 PA

Az ítélet bevezető részéből a 2010. november hó 11., 2011. február 10., június hó 9. június hó 16. és június hó 21-i határnapokra történő utalást mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült összesen 22.040.- (huszonkettőezer-negyen) forint bűnügyi költségből 10.320.- (tízezer-háromszázhusz) forintot az I.r. vádlott, míg 11.720.- (tizenegyezer-hétszázhusz) forintot a II.r. vádlott visel.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

Az Egri Törvényszék ügyészi fellebbezés kapcsán is felülbírált, hatályon kívül helyezést követő megismételt eljárásban vádkiterjesztést követően (az ügyész mindhárom vádlottat a korábbi vádhoz képest további 1-1 rb. a Btk. 316.§ (1) bekezdésébe ütköző a (7) bekezdés a.) pontja szerint minősülő különösen jelentős értékre folytatólagosan elkövetett lopás büntettével is vádolta) a 2012. március hó 30. napján kihirdetett 14.B.272/2010/44. számú ítéletével az I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként folytatólagosan elkövetett lopás büntettében (Btk.316.§ (1) bekezdés és (7) bekezdés a./ pontja), 2 rb. bűnsegédként elkövetett csalás büntettében (Btk.318.§ (1) bekezdés és (6) bekezdés a./ pontja) és 4 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettében (Btk.274.§ (1) bekezdés

c./ pontja), ezért halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Elrendelés esetén a börtönbüntetés tartamába beszámítani rendelte az I.r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt.

Az ellene emelt 1 rb. bűnsegédként elkövetett jövedékkel visszaélés büntette (Btk.311.§ (1) bekezdés és (3) bekezdés a./ pontja) vádja alól felmentette.

A II.r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett lopás büntetében (Btk.316.§ (1) és (7) bekezdés a./ pontja) és 2 rb. bűnsegédként elkövetett csalás büntetében (Btk.318.§ (1) és (6) bekezdés a./ pont) állapította meg, ezért halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.

Az ellene emelt 1 rb. bűnsegédként elkövetett jövedékkel visszaélés büntettének (Btk.311.§ (1) és (3) bekezdés a./ pontja) vádja alól felmentette.

A távollévő III.r. vádlott bűnösségét folytatólagosan elkövetett lopás büntetében (Btk.316.§ (1) bekezdés és (7) bekezdés a./ pontja), 2 rb. csalás büntetében (Btk.318.§ (1) és (6) bekezdés a./ pontja) és 7 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében (Btk.274.§ (1) bekezdés c./ pontja) állapította meg, ezért halmazati büntetésül 3 év börtönbüntetésre, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra és 5.000.000 Ft pénzmellékbüntetésre ítélte.

A börtönbüntetés tartamába beszámítani rendelte az előzetes fogvatartásban töltött időt. A pénzmellékbüntetés meg nem fizetése estére rendelkezett annak 10.000 Ft-onkénti 1-1 napi börtönbüntetésre történő átváltoztatásáról.

Az ellene emelt 1 rb. jövedékkel visszaélés büntettének (Btk.311.§ (1) bekezdés és (3) bekezdés a./ pontja) vádja alól felmentette.

Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, a III.r. vádlottat kötelezte a Concordia Közraktár Rt. magánfél által bejelentett polgári jogi igény összegéből 415.870.779 Ft, valamint ennek törvényes kamata és a le nem rótt illeték megfizetésére, egyebekben a magánfelet polgári jogi igénye érvényesítésével egyéb törvényes útra utasította.

Az Egri Városi Bíróság 5.Bny.5111/2004/2. számú és 5.Bny.5193/2004/2. számú végzésével elrendelt zár alá vételt fenntartotta, figyelmeztette a magánfelet a zár alá vétel feloldásával kapcsolatos Be. rendelkezésekre, rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész jelentett be mindhárom vádlott terhére fellebbezést súlyosításért, az I.r. és a II.r. vádlottak vonatkozásában a szabadságvesztés tartamának felemelése, a felfüggesztő rendelkezés mellőzése és közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása érdekében, míg a III.r. vádlott esetében a szabadságvesztés tartamának súlyosítása céljából.

Az ügyészi fellebbezés a felmentő rendelkezéseket nem támadta, azok részjogerőre emelkedtek.

A II.r. vádlott felmentésért, a III.r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.889/2012/1. számú átiratával az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn. A II.r vádlott és a III.r. vádlott védője által bejelentett fellebbezést nem tartotta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság az ügyészi álláspont szerint a perrendi szabályok megtartásával folytatta le az eljárást. A vád tárgyává tett cselekmények elbírálásához szükséges bizonyítékokat feltárta és értékelési körébe vonta. A megállapított történeti tényállás hibamentes, csupán a személyi rész vonatkozásában szorul kiegészítésre II. és III.r. vádlottak vonatkozásában.

A II.r. vádlott esetében dr. Dombi Dániel igazságügyi orvos-szakértő véleményére figyelemmel egészségügyi körülményei kiegészítendő azzal, hogy a vádlott börtönkórházi elhelyezésének - ahol biztosított 24 órás gondozása és esetleges kezelése - orvos-szakértőileg ellenjavallata nincs. A III.r. vádlott előéleti adatai pedig azzal szorulnak kiegészítésre, hogy a vádlottat jelen ügy tárgyát képező bűncselekmények elkövetését követően jelen cselekmények elkövetése előtti cselekmények miatt a Heves Megyei Bíróság B.220/2008/39. számú ítéletével, mely a Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.114/2009/47. számú ítélete folytán 2011. március hó 23. napján emelkedett jogerőre, felbujtóként folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette miatt 1 év börtönbüntetésre és 800.000 Ft pénzmellékbüntetésre ítélte. A börtönbüntetés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette.

Az ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat részletesen elemezte. Számot adott arról, hogy I.r. vádlott vallomásai közül miért a gyanúsított kihallgatásakor tett részletes, bár később visszavont vallomását tekintette irányadónak. Kifejtette, hogy II. és III.r. vádlottak védekezését miért vetette el, és a tényállás valamennyi releváns részére kitérve megjelölte, hogy milyen bizonyítékot vett alapul. Logikailag helytálló magyarázatát adta, hogy miért következtetett arra, hogy a III.r. vádlottnak a két bankkal kötött hitelszerződés megkötésekor miért nem állt eleve szándékában a hitel visszafizetése. Részletesen feltárta azt a folyamatot, amely a kezesként szereplő cégek fiktív átjátszására, a közraktározott áru elvonására irányult. az I.r. és a II.r. vádlott szerepére és tudattartalmára is. Okfejtése megfelel a logika és életszerűség szabályainak.

A megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, törvényes a minősítés is. A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket alapvetően helytállóan határozta meg, azonban a büntetések meghatározásánál nem megfelelő súllyal értékelte azokat. Az I.r. és II.r. vádlott esetében kétszeres enyhítést alkalmazott, III.r. vádlottnál is enyhítő szakasszal szabta ki a büntetést. A hosszú időmúlás ugyan nyomatékos enyhítő körülmény, de a bíróságnak a további bűnösségi körülményeket is súlyoznia kell. Az I.r. és II.r. vádlottak elkövetői

magatartása egyaránt bűnsegédi, ennek ellenére tevőlegességük korántsem azonos, II.r. vádlott cselekménye feltétlenül súlyosabb megítélés alá esik. Mind I.r., mind II.r. vádlottaknál többszörös halmazat áll fenn, de az I.r. vádlottnál szélesebb a halmazatban álló bűncselekmények köre. A fennálló enyhítő körülmények ellenére is legfeljebb egyszeres enyhítésre van lehetőség. Vizsgálni szükséges, hogy az egyszeres enyhítés esetleges teljes kimerítése esetén alkalmazható-e a büntetés próbaidőre történő felfüggesztésének kedvezménye, vagy a büntetési célok kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés alkalmazásával érhetők el. A büntetlen előéletű, súlyos egészségi problémákkal küzdő a II.r. vádlott esetében a büntetés céljain túlmutató hátrányt okozna a letöltendő szabadságvesztés büntetés kiszabása még a legenyhébb végrehajtási fokozat mellett is. Ugyanez mondható el a legenyhébb tevőlegességet tanúsító az I.r. vádlottnál is, aki az utóbbi 20 évben jelen cselekményeken kívül nem került a törvénnyel összeütközésbe, 9 év elteltével próbaidő alkalmazásával indokolt lehetőséget adni annak bizonyítására, hogy esetében a büntetési célok tényleges szabadságelvonás nélkül is elérhető, ehhez azonban mindkét vádlott esetében a törvényi minimumnál hosszabb tartamú próbaidő alkalmazása szükséges. A III.r. vádlottal szemben a bíróság indokolatlanul enyhe büntetést alkalmazott. A III.r. vádlott az egész cselekménysor megszervezője és haszonélvezője volt, esetében nagy tárgyi súlyú bűncselekmények többszörös halmazata állapítható meg. Kisebb nyomatékkal értékelhető csak a viszonylag idősebb kora, mert annak nyomatéka csak egy feddhetetlen életút esetén lehetne, a vádlott azonban jelen ügyön kívül már két esetben is jogerősen elítélésre került. Esetében csak hosszabb tartamú börtönbüntetés szolgálhat visszatartó erővel. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az Egri Törvényszék ítéletét változtassa meg, I.r. és II.r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés, valamint a próbaidő tartamát a felfüggesztő rendelkezés érintetlenül hagyása mellett emelje fel, a végrehajtási fokozatot II.r. vádlott esetében fogházra módosítsa, míg III.r. vádlottal szemben a börtönbüntetés tartamát súlyosítsa, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben. Bejelentette, hogy a nyilvános ülésen nem kíván részt venni.

III.r. vádlott védője fellebbezés indokolásában az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte akként, hogy a lopás büntettének és 2 rb. csalás büntettének értékelt cselekményt a másodfokú bíróság egységesen tartozás fedezete elvonása büntetteként minősítse. Erre figyelemmel kérte az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítését és próbaidőre történő felfüggesztését. Rámutatott arra, hogy III.r. vádlott a fedezetül lekötött vagyont vonta el, az Egri Törvényszék ítélete indokolásában pontatlanul idézte a Btk. 297.§ (1) bekezdését. A tartozás fedezete elvonása büntettét nem az követi el, aki a gazdasági tevékenységből származó tartozás fedezetéül szolgáló vagyont elvonja, hanem az, aki a gazdasági tevékenységből származó tartozás fedezetéül szolgáló vagyont vonja el. A tettes nem feltétlenül a gazdasági tevékenységet folytató adós. A kölcsönszerződések csak alakilag minősülnek kölcsönszerződésnek, a gyakorlatban a korábban megkötött kölcsönszerződések kiváltására szolgáltak és valójában a korábbi visszafizetési határidőt hosszabbították meg. A törvényszék ítélete rögzíti, hogy a kölcsönt felvevő és a kezességet vállaló gazdasági társaságok

vagyonának kimentése, értékesítése 2003. július 27. napját követően indult meg, arra nincs adat, hogy III.r. vádlott már 2002. novemberében, azaz az alapszerződés és a kölcsönfelvétel időpontjában már megkezdte volna a vagyon kimentését, amely csalási szándékát alátámasztaná. Erre tekintettel helytelenül következtetett az elsőfokú bíróság a csalási szándékra nézve, 2 rb. csalás büntette vádja alóli felmentés indokolt. Enyhítő körülményként kérte értékelni a 10 éves időmúlást, a III.r. vádlott idős korát, nős, családos állapotát, kiskorú gyermekről gondoskodását, korábbi pénzbüntetés alóli mentesülését, melynek kapcsán büntetlen előéletűnek minősül.

A nyilvános ülésen felszólaló II.r. vádlott nem érezte bűnösnek magát, hangsúlyozta, hogy a vád tárgyát képező cselekményeket nem követte el, okiratokat csatolt annak igazolására, hogy egészségi állapota romlott (dr. Dombi Dániel igazságügyi orvos-szakértő korábbi véleménye kiegészítése), 7 éves gyermeke asztmás beteg.

Az I.r. vádlott védője perbeszédében a megállapított tényeket nem vitatva egyetértett a fellebbviteli főügyészség indítványával a tekintetben, hogy I.r. vádlottal szemben próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása indokolt. A 10 éves időmúlás, védenccé mentesülésére figyelemmel büntetlen előélete, bűnsegédi bűnrészsége kellő nyomatékkal értékelése mellett a szabadságvesztés tartama helyesen megállapított, és hosszabb tartamú próbaidő megállapítása sem indokolt. Az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A II.r. vádlott védője perbeszédében a felmentésért bejelentett fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint az eljárásban kétséget kizáróan nem került bizonyításra, hogy II.r. vádlott közreműködött a bűncselekményekben. Az ügyész súlyosításra irányuló indítványának elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a II.r. vádlott egészségi állapotában újabb hanyatlás következett be, életkörülményei jelentősen elneheztedtek, további időmúlást kell figyelembe venni, illetve védenccé bűnsegédként került valamennyi cselekményben marasztalásra.

A III.r. vádlott védője perbeszédét megelőzően tolmácsolta az eljárástól távollévő védenccé gondolatait. Eszerint alapvetően téves az az ítéleti megállapítás, hogy a szerződések megkötésekor nem állt szándékában a teljesítés. Egyetlen hatóság sem foglalkozott azzal, hogy fedezetként személyes tárgyait is lekötötte, egy 10.000.000 forint értékű traktort, és kb. 1.000.000 forint értéket képviselő régebbi évjáratú személygépkocsikat. Amennyiben a hitelt nem kívánta volna visszafizetni, nem áldozza fel értékeit, ezen túl nem 2003. nyarán kezdte volna meg a vagyontárgyak kimentését, hanem korábban. A borok kimentésére egyáltalán nincs tényállás, hová lett, hogyan tűnt el ekkora mennyiségű bor. A kárösszeget is kifogásolta, a hitelek összege csak 415.000.000 forint volt. A C. Közraktár Zrt. biztosítva volt, ezért a kártérítés megítélése is vitatható. Kérte figyelembe venni a másodfokú határozat meghozatalánál, hogy legkisebb gyermeke 14 éves.

A III.r. vádlott védője perbeszédében az írásbeli fellebbezés indokolásban foglaltakat fenntartotta. Kitért arra, hogy a tényállást nem támadja, de a bíróság

minősítésre levont következtetését igen. A vagyon elleni cselekményeket egységesen tartozás fedezetének elvonása büntetteként kell minősíteni, a közokirat-hamisítással kapcsolatos minősítésekkel egyetértett. A büntetés kiszabása körében az idős kor értékelhető, III.r. vádlottat korábban pénzbüntetésre ítélte a bíróság, mely alól mentesült, büntetlen előéletű. Az ügyészség által hivatkozott második elítélés jelen cselekmények elkövetése utáni, az előéletet nem befolyásolja. A helyes minősítést követően lehetőség mutatkozik próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabására. A büntetés kiszabását befolyásoló tényezők felsorolása során hangsúlyozta a 10 éves időmúlás nyomatékos enyhítő körülmény, melyet nem csökkent az a tény, hogy védenca úgy döntött, hogy távol marad az eljárástól. Kitért arra is, hogy védenca köztisztletnek örvendő nagy múltú bortermelő, beszállítóit, a szőlőtermelőket valamennyi esetben kifizette, mintegy 150 család megélhetését biztosította, a kölcsön összege valószínűsíthetően jó célt szolgált.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat nem tartotta be maradéktalanul.

A 2011. október hó 6.-i tárgyalási határnapon az eljárást előlről kezdte, mert az időközben bekövetkezett jogszabályváltozásra figyelemmel a korábban megtartott tárgyalás óta a kiemelt jelentőségű ügyekre irányadó szabályok szerint két hónapnál hosszabb idő telt el. Az addig lefolytatott bizonyítási eljárás anyagát iratismertetéssel az eljárás anyagává tette. A törvénymódosítás előtt kitűzött tárgyalási határnapra figyelemmel az előlről kezdésre nem lett volna szükség, ennek ellenére az eljárás előlről kezdése eljárási hibaként nem értékelhető.

A III.r. vádlott vonatkozásában az Egri Törvényszék a Be. XXV. fejezete szerint mint távollévő terhelttel szemben folytatta az eljárást, III.r. vádlott szabályszerű hirdetményi idézése 2012. március hó 22. napjáig valamennyi tárgyalási határnapra megtörtént. E tárgyaláson az elsőfokú bíróság a tárgyalást elnapolta, (nem félbeszakította a Be. 287.§ (1) bekezdése szerint) az új határnapokként megjelölt március 28. és 30.-i időpontokra azonban III.r. vádlott hirdetményi idézése elmaradt. A március 28.-i tárgyalási határnapon a perbeszéd hangzott el, sor került a vádlottak utolsó szó jogán tett nyilatkozatára, a tárgyalás befejezése előtt a tanács elnöke közölte, hogy a március 30.-i határnapon az ítélet kihirdetésére fog sor kerülni, amelyen a megjelenés nem kötelező. Ennek megfelelően az ítélethirdetésen csupán I.r. vádlott védője, II.r. vádlott, valamint az ügyész jelent meg.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a III.r. vádlott hirdetményi idézésének elmaradása a két utolsó határnapra relatív eljárási szabálysértés. A teljes bizonyítási eljárás lefolytatása szabályszerű idézése mellett történt, a III.r. vádlott még a másodfokú eljárásban sem került elő, pedig védőjével a kapcsolatot tartotta, a védő perbeszédét megelőzően III.r. vádlott gondolatait is tolmácsolta. Megállapítható, hogy tudatosan vonta ki magát az eljárás alól, azon nem kívánt

részt venni, nem kívánta jogait gyakorolni. Védője az utolsó két hatánapra idézve lett, a hatánapokról módjában állt védencét értesíteni. Mindezen körülmények egybevetéséből az a következtetés vonható le, hogy III.r. vádlott jogaiban nem volt oly mértékben korlátozva, amely az ítélet Be. 375.§-ára alapított hatályon kívül helyezését eredményezhetné, abszolút hatályon kívül helyezést eredményező ok pedig nem valósult meg.

Észlelte a másodfokú bíróság azt is, hogy az elsőfokú bíróság a Be.530.§ (2) bekezdésében foglalt rendelkezés ellenére egyetlen esetben sem kézbesítette a III.r. vádlott védőjének a hirdetményi úton kézbesített hivatalos iratot.

Hangsúlyozandó, hogy a Be. 322.§ (1) és (2) bekezdése abban az esetben teszi lehetővé az ítélethirdetésről a vádlottak, védők távolmaradását, ha az ügyet a bíróság kizárólag ítélethirdetésre napolja az ügy bonyolultsága, a határozat nagy terjedelme vagy más ok miatt. A határozat kihirdetésének hatánapját a tárgyalás elnapolásakor ki kell tűzni. Jelen esetben a március 22.-i hatánapon napolta el a bíróság az ügyet március 28. és 30. napjaira, ezért a március hó 30.-ra történő napolás nem a 28-i hatánapon történt ítélethirdetésre. Fentiekre figyelemmel jelen esetben nem lett volna alkalmazható a Be. 322.§ (2) bekezdése. Ezen eljárási szabálysértés szintén relatív, nem volt az ügy érdemére olyan kihatással, amely hatályon kívül helyezést eredményezhetett volna.

További eljárási szabálysértés, hogy III.r. vádlottra a hirdetményi határidő lejárta előtt terjesztette fel másodfokú felülbírálatra az iratokat. Jelen esetben nem az ítélet rendelkező részét, hanem az indokolt ítéletet kellett a III.r. vádlottnak hirdetményi úton kézbesíteni, a fellebbezési határidő ezen irat kézbesítéséhez köthető. Az elsőfokú bíróság az ítélet rendelkező része hirdetményi úton történő kézbesítéséhez kötődő határidő elteltével terjesztette fel az iratokat felülbírálatra, melynek ugyancsak nincs az ügy érdemére kiható jelentősége.

Az elsőfokú bíróság egyebekben a perrendi szabályokat maradéktalanul megtartotta, helyesen figyelmeztette a kihallgatott vádlottakat, tanúkat, minden esetben rögzítésre került a kioktatásokra adott válasz is. Iratismertetéssel az eljárás anyagává tette a releváns okirati bizonyítékokat, és az alapeljárásban készült valamennyi jegyzőkönyvet.

Az elsőfokú bíróság a tényállást nagyobb részben megalapozottan állapította meg, kellően felderítette, de az néhány helyen hiányos, további logikai következtetések levonása is szükségessé vált. A megalapozatlanság a Be.352.§ (1) bekezdés a./ pontja alapján az iratok tartalma és ténybeli következtetés útján kiküszöbölhető volt.

A tényállás személyi részét a másodfokú bíróság a II.r. vádlott vonatkozásában kiegészíti dr. Dombi Dániel igazságügyi orvosszakértő véleménye alapján azzal, hogy börtönkórházi elhelyezésének - ahol 24 órás gondozása és kezelése biztosított - ellenjavallata nincs.

A III.r. vádlottra vonatkozó személyi rész kiegészítendő az alapeljárásban készített igazságügyi pszichiáter szakértők által készített vélemény alapján (Egri Városi

Bíróság B.1366/2004/144/2. számú irata) azzal, hogy nem lehet arra vonatkozóan következtetést levonni, hogy a vádlott esetében a 2007-ben regisztrált pszichotikus zavar a cselekmény idején fennállt volna. A védői felkérésre elkészített korábbi elmeorvos-szakértői vélemény is csak arra utalt, hogy lehetett közepesen korlátozott állapotban, ez azonban nem igazolható.

Az iratok közé becsatolt ítélet kiadmány adatai alapján rögzítendő, hogy III.r. vádlottat jelen ügy tárgyát képező bűncselekmény elkövetését követően a Heves Megyei Bíróság a B.220/2008/39. számú ítéletével, mely a Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.114/2009/47. számú ítélete folytán 2011. március hó 23. napján emelkedett jogerőre, felbujtóként folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette miatt 1 év börtönbüntetésre és 800.000 Ft pénzmellébüntetésre ítélte, a börtönbüntetés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette. (elkövetési idő: 2002.)

A történeti tényállást az alábbiakkal szükséges kiegészíteni az ítélet 9. oldal 5. bekezdéséhez kapcsolódóan: az I.r. és a II.r. vádlott tudomással bírtak a kölcsönszerződésekről, III.r. vádlott visszafizetési szándékának és képességének hiányáról, már a szerződések megkötésének időpontját megelőzően elkezdtek a szerződést biztosító garanciák elvonásának megszervezését, III.r. vádlottnak a bankot megtévesztő magatartásához segítséget nyújtottak tevékenységükkel.

Ezen kiegészítéssel a tényállás megalapozottá vált, a másodfokú bíróság a Be.352.§ (2) bekezdése alapján az ítéletet a kiegészített tényállás alapján bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság csaknem valamennyi releváns bizonyítékot felsorolt, amelyek a tényállás megállapításának alapjául szolgáltak, a bizonyítékok azonban az iratok tartalma alapján kiegészítendők az alábbiakkal:

- a III.r. vádlott vallomásánál szükséges hivatkozni arra is, (nyomozati irat 66. oldal) hogy azt vallotta, hogy a bortulajdonos cégnek már nem volt ügyvezetője, a bor elszállításáról az ügyvezető gondoskodott. Az ügyvezető tájékoztatta az elszállítás tényéről, átadott részére egy közraktárral kötött megállapodást is.

az I.r. vádlott nyomozati vallomásából az alábbiak kiemelése szükséges (nyomozati irat III. kötet 19. oldal):

- 2003 nyarán tudta meg, hogy azért kell átvenni a cégeket, mert III.r. vádlott nagy mennyiségű bort akar eltüntetni. Tudomása szerint a cégek rendelkeztek azzal a borkészlettel, amit nekik el kellett tüntetni III.r. vádlott megbízása alapján. A cégek pénzügyeire egyáltalán nem volt rálátása, II.r. vádlott sem tudott többet véleménye szerint, nem tudott a közraktározásról és a hitelről sem. Ügyeltek arra, hogy ne tudjon többet az eseményekről. (Később a nyomozás során ezen nyilatkozatát megváltoztatta, védőt váltott és írásban nyújtott be tagadó vallomást, melyet az eljárás menetében mindvégig fenntartott.)

1. sz. tanú vallomása az alábbi lényeges tényeket tartalmazta (436. nyomozati oldal):

- Nyáron négyen mentek E-be, I.r. vádlott, II.r. vádlott, I. és ő. Mindig este mentek, hogy ne legyen ott senki. Háromszor-négyszer voltak júliusig bezárólag III.r. vádlottnál. II.r. és I.r. vádlottak beszélgettek arról, hogy később indul a dolog, addig I-t „jegelni” kell. Hónapokkal később jelent meg ezt követően I. Október közepén E-ben voltak ő, I., I.r. és II.r. vádlott. Ezután minden héten voltak fenn E-ben mind a négyen, mindig este. Előtte nem beszéltek.

2. sz. tanú vallomásából az alábbiak rögzítése szükséges (nyomozati iratok II. kötet 17-21. oldal):

- A közraktáros borokon plomba volt, innen lehetett felismerni őket. II.r. vádlottól azt hallotta a helyszínen, hogy amennyiben megállítják a szállító kamionokat, már régen rossz. A II.r. vádlottat látta a szállításnál, I.r. vádlottra nem emlékezett.

3. sz. tanúvallomása lényegi része (nyomozati iratok 380. oldal):

- Szüret után már látta I.r. vádlottat, ősszel III.r. vádlott őt beavatta bizonyos szintig a manipulációba. Nem emlékezett arra, hogy I. és II.r. vádlott a bor elszállításánál a helyszínen lett volna.

A bizonyítékok felsorolása kiegészítendő 4. sz. tanú (nyomozati iratok 73. oldal) vallomásával is. E szerint I.r. vádlott 5. sz. tanú társaságában többször volt a telepen.

Nem foglalkozott az elsőfokú bíróság 6. sz. tanú tanúvallomásával sem (nyomozati iratok 354. oldal), aki elmondta, hogy I.r. vádlott és 5. sz. tanúval volt terepbejárás, szerinte az I.r. vádlott a cégvásárláskor (decemberben) pontosan tisztában volt a hiteltartozással, amikor ezt a vásárlást megelőző tárgyalásokon közölte vele, I.r. vádlott utalt arra, hogy nekik erre megnyugtató módszerük van. Ő tájékoztatta arról I.r. vádlottat hogy a C-val a közraktározás folytatható, a hitel feltételeken meghosszabbítható. Mintegy 5-6 alkalommal tárgyalt I.r. vádlottal (nyomozati iratok II. kötet 355. oldal) A tanú ezen vallomását tárgyalási szakban mindkét bíróság előtt fenntartotta.

7. sz. tanú (nyomozati iratok 147. oldal) tanú vallomásában elmondta, hogy III.r. vádlott tisztában volt a közraktározás menetével, milyen cselekményhez milyen dokumentumok szükségesek. Nem gondolhatta a III.r. vádlott, hogy az a magánokirat, amelyet felmutattak a kitárolás igazolására, elfogadható volt. Kitárolásnál az ő személyes jelenléte is kellett volna, melyről III.r. vádlott tudott.

A nyomozati iratok között fellelhetők a telefonszolgáltatók adatai, (sorszám nélküli kötet 17. oldal) melyekből megállapítható, hogy a bűncselekmény idején a három vádlott kapcsolatban állt egymással.

A bizonyítékok felsorolása ezen kiegészítésekkel vált teljessé.

A bizonyítékok mérlegelése során az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban a körben, hogy az I.r. vádlott első nyomozati vallomása annak későbbi visszavonása ellenére a tényállás megállapításának alapjául szolgálhat az egyéb

elfogadott bizonyítékokkal alátámasztottan. A visszavont nyomozati vallomást minden tekintetben alátámasztották az okirati bizonyítékok, 7. sz., 3. sz., 8. sz., 9. sz., 10. sz., 2. sz., 4. sz., 6. sz. és 1. sz. tanúk nyilatkozatai, ezen túl a felkért cégtulajdonosok és ügyvezető tanúk, a bankok alkalmazásában álló tanúk előadásai, továbbá Dudás László, Szombati István, Varga Gábor szakértők véleményei.

I.r. vádlott nyilatkozatának visszavonását alappal megindokolni nem tudta. 1. és 3. sz. tanú tárgyalási szakban ugyancsak visszavonta nyomozati terhelő vallomását, a cél felismerhetően az volt, hogy ne maradjon a vádlottakat terhelő bizonyíték. 11. sz. tanú, 3. sz., 1. sz., 6. sz. 4. sz. tanúk nyomozati vallomásai alátámasztják I.r. vádlott nyomozati vallomását, így fel sem vetődhet, hogy I.r. vádlott a nyomozás során első vallomásában nem az igazat mondta.

Tekintettel arra, hogy II.r. vádlott védőjének felmentésre irányuló fellebbezése a megalapozottan megállapított tényeket támadta, az a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett. Az elszállított bor további sorsának tények közti megállapítása - melynek elmaradását III.r. vádlott sérelmezte - szükségtelen, a másodfokú bíróság e körben kiegészítést nem eszközölt.

A nagyobb részben helyesen megállapított tényekből az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére valamennyi cselekmény vonatkozásában, a cselekmények minősítése is nagyobb részben törvényes. Bár indokolásában nem szól róla a törvényszék, helyesen alkalmazta a Btk. 2.§-a alapján az elkövetéskori jogszabályt, mert az elbíráláskori rendelkezések a terheltekre nem kedvezőbbek.

A csalás bűncselekménye vonatkozásában az indokolás rendkívül szűkszavú, melyet a másodfokú bíróság az alábbiakkal egészít ki:

A törvényszék a tények között azt állapította meg, hogy az I.r. és Stégermájer II.r. vádlott tudtak arról, hogy a Lé-KO 02 Kft., amely céget III.r. vádlott irányított, komoly banki tartozással rendelkezett, és tudomással bírtak arról is, hogy a fedezetként felajánlott, közraktározott borkészlet eltüntetéséhez nyújtanak segítséget. (18. oldal 2. bekezdése)

Nem foglalkozott ugyanakkor I.r. és II.r. vádlottak tudattartalmával a tekintetben, hogyan nyújtottak segítséget III.r. vádlottnak a bankok megtévesztésében, holott a vád tényei erre utaltak.

E körben az alábbi logikai lánc végigvezetése szükséges: a fentebb felsorolt bizonyítékokat is figyelembe véve megállapítható volt, hogy I. és II.r. vádlott nyár óta nagy volumenű előkészületi tevékenységet végzett egy meg nem állapítható személyazonosságú személyt is bevonva, akit nyártól őszig „jegelni kellett”. A

borkészlet elszállításában - amelyről tudták, hogy közraktározott, mert a plombákat szükségszerűen észlelték rajta - segítséget nyújtottak. Céljuk az volt, hogy a tartozás fedezetéül szolgáló teljes borkészletet elvonják, ismeretlen helyre szállíttassák, illetve I.r. vádlott abban is közreműködött, hogy a tartozás egyéb biztosítékául szolgáló társaságok készfizető kezessége oly módon semmisüljön meg, hogy azokat ő és 5. sz. tanú adatait felhasználó személy fiktíven átveszi. Őszig nyilvánvalóan azért volt szükség az ismeretlen személy jegelésére, hogy a borkészlet a novemberi kölcsönszerződések időpontjában még megsejmelhető legyen (a bankok elfogadják a kölcsön fedezetéül), ezt követően azonban az idő rövidsége miatt sürgősen intézkedni kellett, mert a kölcsönszerződések futamideje összesen 2 hónap volt. I.r. vádlott nem működött volna közre 4 társaság megvételében, amennyiben az ügyletről semmit nem tudott volna, a jegelés is értelmetlen lenne. A II.r. vádlott pedig megállapíthatóan bizalmasa volt III.r. vádlottnak, I.r. vádlottnál is többet tudott az eseményekről, aktívabban működött közre. A borkészlet eltüntetését semmi más nem indokolta a garanciát nyújtó társaságok elidegenítésével egyidejűleg, hogy a bankot megfosszák kielégítési alapjától, melyről már a szerződések megkötése előtt is tudtak. A vádlottak kívülállók előtt titkolóztak, nyártól kezdődően este-éjszaka mentek több alkalommal a telepre, I.r. vádlott „5. sz. tanú” társaságában is több alkalommal járt ott. 6. sz. tanúnak egyértelműen úgy nyilatkozott az üzletrész megvásárlását (2003. dec.16. napját megelőzően, előtte már több alkalommal tárgyaltak) megelőzően, hogy tud a hitelekéről, megvan rá a módszerük. II.r. vádlott szervezte be I.r. vádlottat és a 5. sz. tanú néven bemutatkozó személyt, a román kamionsofőröket ő szerezte, a bor országból történő kiszállítását is ő koordinálta. A távollévő III.r. vádlott azon észrevétele - melyeket védője tolmácsolt - hogy amennyiben csalási szándéka lett volna, nem ajánlott volna fel 10.000.000 forint értékű traktort is, nem releváns az alábbiak miatt:

A bíróság vizsgálta, hogy III.r. vádlott visszafizetési szándéka - mely a károkozási szándék hiányára is utalt volna egyben - mennyire volt komoly. A kölcsönfolyósítás fedezeteként nyújtott fedezet, biztosíték megfelelésége arra utalhat, hogy van visszafizetési szándék. Jelen ügyben azonban a teljes fedezet, biztosítékok tudatos elvonása még a kölcsönszerződés lejáratá előtt éppen azt bizonyítják, hogy III.r. vádlottnak nem állt szándékában a visszafizetés, ezért irreleváns, hogy traktorát is felajánlotta a tényállásban meghatározott biztosítékok mellett.

III.r. vádlott meghatalmazott védője azzal érvelt, hogy védence magatartása egységesen tartozás fedezetének elvonása (Btk. 297.§) büntettként értékelendő. Ezen okfejtéssel a másodfokú bíróság csakúgy, mint az Egri Törvényszék nem értett egyet. Amennyiben a bíróság által megállapított tényállás alapján a csalás büntette és a tartozás fedezetének elvonása büntette tényállási elemei egyaránt maradéktalanul megállapíthatók, mint jelen esetben, akkor - a részben azonos jogtárgy sértés folytán - a valódi alaki halmazat megállapítása kizárt. A cselekmény kizárólag csalás büntettként értékelhető a konszumpció elvének alkalmazásával. Nem lehetséges a magatartás tartozás fedezetének elvonása büntettként értékelése.

Helytelen azon védői érvelés is, hogy kizárólag abban az esetben lett volna megállapítható a csalás büntette, amennyiben bizonyítható lett volna, hogy 2002. novembere előtt (alapszerződés megkötése időpontjában) megkezdte volna III.r. vádlott a vagyon kimentését, mert az új szerződés jogilag nem minősült szerződésnek, csak a korábbi szerződés szerinti összeg visszafizetésének határideje került technikailag így módon meghosszabbításra. A másodfokú bíróság megítélése szerint az új szerződés - ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította - új szerződésnek minősült, ismételten vizsgálat tárgyát képezte a bankok részéről a fedezet, ellenkező értelmezés esetén pedig III.r. vádlott részéről a bankok tévedésben tartásáról lett volna szó az új szerződések megkötésével, mely ugyancsak csalásként értékelendő cselekmény.

III.r. vádlott védője perbeszédében utalt arra, hogy III.r. vádlott E-ben nagy tekintélynek és köztiszteletnek örvendő bortermelő, aki beszállítóit valamennyi esetben kifizette, 150 család megélhetését biztosította, lehetséges, hogy a kölcsön összege jó célra fordítódott. E körben le kell szögezni, hogy ezen felvetésnek az iratok közt fellelhető tényalapja nem állapítható meg, másrészt kizárólag a büntetés kiszabása körében lenne értékelhető, megfelelő dokumentáció esetén. A felvetés a jogi minősítést egyáltalán nem érintette.

Helyes tehát a csalás bűncselekményének minősítése, I. és II.r. vádlottak 2 rb. cselekmény bűnsegédei.

Tévedett az elsőfokú bíróság a lopás büntette folytatólagos cselekménykénti értékelésével, ehelyütt a rendbeliségre utalás is szükségtelen. A vádlottak szándéka az volt, hogy a teljes fedezetet képező bormennyiséget elszállítsák. A mennyiség miatt több napon keresztül folyt a szállítás, azaz a magatartás folyamatos. A Btk. 12.§ (2) bekezdése szerinti folytatólagosság abban az esetben állapítható meg, ha a az elkövető ugyanolyan bűncselekményt egységes elhatározással azonos sértett sérelmére rövid időközökben többször követ el. Következetlen az elsőfokú bíróság a minősítés során, mert II.r. vádlott cselekményét csak az indokolásban minősíti folytatólagosnak, a rendelkező részben erre nem utal.

A III.r. vádlott közvetett tette a lopási cselekménynek, mert tévedésben lévő személyekkel szállíttatta el a borkészletet. Nem volt bizonyítható az, hogy I. és II.r. vádlott az elvételben is részt vett, (3. sz. és 4. sz. vallomása) ezért a bűnsegédi elkövetői alakzat megállapítása helyes.

A közbizalom elleni cselekmények minősítése helytálló.

A tényállásban az elsőfokú bíróság 2 rb. magánokirat-hamisítást is megállapít, mely minősítésre, értékelésre nem szorul, mert nem képezte a vád tárgyát. (11. oldal 3. bekezdése: A C. Rt. ellenőrének a III.r. vádlott két hamis kitérő iratát eljuttatott a bírósághoz, igazolandó az elszállítás jogosságát.)

A megismételt eljárásban ügyészi vádkiterjesztés történt, a vádlottak terhére bejelentett ügyészi fellebbezés is volt, ezért nem lett volna akadálya az alapeljárásban kiszabott büntetéseknél súlyosabb büntetések kiszabásának.

A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság nagyobb részben feltárta. Az I.r. vádlott vonatkozásában további enyhítő körülményként értékelendő a 2 rb. csalás bűncselekménye vonatkozásában a bűnsegédi elkövetői alakzat. Megállapítandó az is, hogy esetében a büntetett előélet nyomatéka elenyésző, mert korábbi elítélése 20 évvel korábban történt, a büntetett előülethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól mentesült.

A II.r. vádlott esetében további súlyosító körülmény a többszörös halmazat, ugyanakkor enyhítő körülmény, hogy vagyron elleni cselekményeit bűnsegédként valósította meg.

A III.r. vádlott vonatkozásában további súlyosító körülmény a többszörös halmazat, másokat bűnbe sodró szerepe, míg enyhítő körülmény, hogy a közbizalom elleni cselekményekben bűnsegédi bűnrészes. Viszonylag idősebb kora az ügyészi állásponttal szemben enyhítő körülményként értékelhető, mert korábban pénzbüntetésre volt ítélve, mellyel kapcsolatosan a törvényi mentesítés beállt, az ügyész által hivatkozott adócsalás büntette miatti jogerős elítélés jelen cselekmények elkövetése utáni. Az a körülmény azonban, hogy az adócsalással kapcsolatos cselekmények elkövetési ideje jelen cselekmények előtti, arra utal, hogy e vádlott vele szemben folyamatban lévő eljárás hatálya alatt valósította meg cselekményeit, mely súlyosító körülmény. Az időmúlás III.r. vádlott vonatkozásában is enyhítő körülmény, mert nem távolmaradása, és a távollétes eljárásra áttérés miatt húzódott el az eljárás jelentősen, hanem amiatt, hogy az alapügyben hozott határozat hatályon kívül helyezésre került és az eljárás megismétlése vált szükségessé.

Ezen bűnösségi körülmények figyelembevételével, a cselekmények tárgyi súlya alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított büntetési tartam III.r. vádlott esetében eltúlzottan enyhe, míg az I.r. és a II.r. vádlott esetében helyesen megállapított, a kétszeres leszállás indokolt. III.r. vádlott tekintetében a szabadságvesztés büntetés tartamának emelése szükséges, mert semmi sem indokolja a törvényi minimum alá történő leszállást, azaz a Btk. 87.§ (2) bekezdés b.) pontjának alkalmazását. Nem vonható le az a következtetés, amelyet az elsőfokú bíróság megtett ítélete 21. oldal 2. bekezdésében, hogy esetében a büntetési célok enyhítő szakasz alkalmazásával is elérhetők. Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a III.r. vádlott szabadságvesztés büntetése tartamát a törvényi minimumra, azaz 5 évre felemelte. A törvényi minimumban megállapított tartamban juttatta kifejezésre az enyhítő körülmények, köztük a jelentős időmúlás nyomatékát. Nem hagyható ugyanakkor figyelmen kívül másokat bűnbe sodró, a cselekmények megszervezésében játszott vezető szerepe. Nem helytálló III.r. vádlott meghatalmazott védőjének azon érvelése, hogy indokolatlan III.r. vádlott szerepének kiemelése. Esetében a mellékbüntetés tartama nem igazodik a főbüntetéshez, ezért azt a másodfokú bíróság a rendelkező részben írtak szerint ugyancsak felemelte.

Egyetértett ugyanakkor a másodfokú bíróság az ügyészi érveléssel a vonatkozásban, hogy I. és II.r. vádlott esetében az elsőfokú bíróság által a törvényi

minimumban megállapított próbaidő nem elégséges, annak lényeges, 4 évre történő felemelése szükséges még a nagymértékű időmúlás ellenére is. Nem kétséges, hogy amennyiben az eljárás ésszerű határidőn belül befejezésre kerül, valamennyi vádlott esetében a cselekmények tárgyi súlyára figyelemmel végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabására került volna sor. Az időmúlás nyomatéka miatt került sor az elsőfokú eljárásban felfüggesztett szabadságvesztés büntetések alkalmazására a bűnsegédként eljáró vádlottak vonatkozásában kétszeres enyhítés alkalmazásával, ezért a próbaidő tartamát lényegesen hosszabb tartamban indokolt megállapítani.

Egyetértett a fellebbviteli főügyészség álláspontjával az ítélőtábla a tekintetben, hogy a II.r. vádlott egészségügyi állapotára figyelemmel esetében a Btk.45.§ (2) bekezdése alapján fogház végrehajtási fokozat megállapítása indokolt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában rámutatott arra, hogy a II.r. vádlott tevőlegessége meghaladta az I.r. vádlott tevőlegességét a bor eltüntetésének megszervezésében. Ugyanakkor az is megállapítható, hogy II.r. vádlott nem működött közre abban, hogy hamis tények kerüljenek közokiratba, a társaságok elidegenítésében semmilyen szerepe nem volt. Az azonos mértékben megállapított szabadságvesztés a belső arányosság követelményét nem sérti.

Az elsőfokú bíróság rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, a rendelkezés törvényes azzal, hogy a lefoglalás megszüntetéséről és a kiadásról történő rendelkezés helyesen a Be. 155.§ (1) és (2) bekezdése alapján történt, ezen túl elmulasztotta a törvényszék tételesen megjelölni, hogy mely bűnjelekről rendelkezik, e nélkül az ítélet rendelkező része értelmezhetetlen, majdhogynem felülbírálatra alkalmatlan. A másodfokú bíróság az ítélet rendelkező részében a bűnjeleket a végrehajthatóság érdekében megjelölte.

Rendelkezett az elsőfokú bíróság a magánfél polgári jogi igényének elbírálása körében is, anélkül azonban, hogy az ítélet e körben indokolást tartalmazna.

A C. Közraktár Rt. magánfélnek minősül, ahogy azt a törvényszék is helyesen megállapította. A Be. 51.§ (1) bekezdése szerint sértett az, akinek a jogát vagy jogos érdekét a bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette. A Be. 54.§ (1) bekezdése szerint magánfél az a sértett, aki a büntetőeljárásban polgári jogi igényt érvényesít. A (2) bekezdés szerint a magánfél a terhelttel szemben azt a polgári jogi igényt érvényesítheti, amely a vád tárgyává tett cselekmény következtében keletkezett. E feltételeknek a C. Közraktár Rt. megfelel. A nyomozati iratok I. kötete 71.-78-79. oldala tartalmazza a polgári jogi igényt és az engedményezési szerződéseket, szövegük szerint a R. Bank és Postabank és Takarékpénztár Rt. követelését a C. Közraktár Rt. részére engedményezte. A polgári jogi igényt a feljelentésben a magánfél 415.870.779 Ft összeg erejéig jelentette be.

Az Egri Városi Bíróság előtt folyó eljárásban 26/S/3. szám alatt csatolta be a magánfél a tovább részletezett polgári jogi igényt, eszerint 400.656.245 Ft összeg és járulékai, valamint 269.891.565 Ft összeg és járulékai erejéig kérte III.r. vádlott

kötelezését a kár megtérítésére, mely igényt a 32. alatt becsatolt iratban pontosított, bejelentette, hogy a Heves Megyei Bíróság Gpk. 50.007/2004. számú jogerős fizetési meghagyása alapján 212.967.302 Ft és járulékai erejéig végrehajtási eljárás folyik III.r. vádlott ellen, a bejelentett polgári jogi igényt a fenti összeggel csökkentett mértékben tartotta fenn. (A jogerős fizetési meghagyást az elsőfokú bíróság beszerezte, 212.967.302 Ft és járulékai megítélésre kerültek a R. Bank jogosult részére, a kötelezettek III.r. vádlott., a B. 3 Kft, a K. Kft., a V-V. Kft., a V. Kft., a L-K. 01 Kft.)

III.r. vádlott azon védője útján tolmácsolt felvetése, hogy méltánytalan kártérítésre kötelezése, mert a C. Közraktár Rt biztosítva volt, nem bír relevanciával.

Az elsőfokú bíróság egyáltalán nem adott számot arról, miért 415.870.779 forintban állapította meg a bűncselekménnyel okozott kár összegét a később bejelentett magasabb összegű igénnyel szemben, ezért az indokolás e tekintetben is kiegészítésre szorul. Figyelemmel arra, hogy a büntetőeljárásban elbírálnak, pontosan megállapítható kár a bankoknak okozott kár összege, azaz 415.870.779 forint, a kártérítés összege helyes, az ezt meghaladó igény érvényesítésével a magánfelet helyesen utasította az elsőfokú bíróság a törvény egyéb útjára a Be. 335.§ (1) és (2) bekezdésében írtak figyelembevételével.

Az elsőfokú bíróság a le nem rótt illeték mértékét helyesen állapította meg az elkövetéskor hatályos illetéktörvény szerint a maximális 900.000 forintban, helytelen azonban indokolása a csökkentett mértékű illeték számítására vonatkozóan, ezért indokolásából (ítélet 21. oldal utolsó bekezdés utolsó sora) ezen kifejtést a másodfokú bíróság mellőzi.

A zár alá vett vagyon a polgárjogi igény fedezetéül szolgált, ugyanakkor helytelen a zár alá vétel fenntartásával kapcsolatos elsőfokú bírósági rendelkezés, mert a Be. 159.§-a kizárólag az elrendeléssel és feloldással kapcsolatos rendelkezéseket taglalja, a zár alá vétel fenntartásának jogszabályi alapja nincs, ezért a másodfokú bíróság e rendelkezést is mellőzte. Helyesek ugyanakkor a figyelmeztetések a feloldással kapcsolatosan.

Az elsőfokú bíróság bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezését egyáltalán nem indokolta. A másodfokú bíróság megítélése szerint az alapeljárásban kiszámított vádlottak terhén felmerülő és egyetemlegesen viselendő bűnügyi költségekhez adta hozzá a megismételt eljárásban felmerült költségeket anélkül, hogy azt számszakilag ellenőrizte volna. A költségjegyzék adatainak megfelelően a másodfokú bíróság a felmerült bűnügyi költség összegét kiszámolta, és a viselésére vonatkozó rendelkezéseket III.r. vádlott kivételével módosította. A III.r. vádlottat a költségjegyzék 23-25. alatt bejegyzett költség összege terheli (orvosszakértői díj), a további költségeket az ítélet azon vádlottra terhelte, akinek terhén a költség felmerült, amennyiben a költség vádlottak szerint nem volt elkülöníthető, a Be. 338.§ (3) bekezdése szerint az egyetemleges viselésről rendelkezett, a számszaki hibákat kijavította.

II.r. vádlottak személyi azonosító okmányának száma megváltozott, I.r. vádlott okmányának számát az elsőfokú bíróság helytelenül tüntette fel, ezért az okiratok tartalmának és a tárgyalási jegyzőkönyv adatainak megfelelően a másodfokú bíróság az okiratok számát pontosította.

Figyelemmel arra, hogy a törvényszék az ítélet bevezető részében olyan tárgyalási határnapokra is utalt, melyeket követően az eljárást előlről kezdte, ezen határnapok nem képezték a kihirdetett határozat alapját, ezért e határnapokra történő utalást az ítélet tábla mellőzte.

A fent írtakra figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Fővárosi Ítélet tábla a Be. 361.§ szerinti nyilvános ülés keretében eljárva a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján valamennyi vádlott vonatkozásában megváltoztatta, egyebekben annak helyes indokainál fogva a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helyben hagyta.

A másodfokú eljárásban felmerülő bünyügyi költséget a másodfokú bíróság a Be. 381.§ (1) bekezdése alapján megállapította, és rendelkezett annak viseléséről a Be. 338.§ (1) bekezdésére is figyelemmel.

Az ítélet elleni további fellebbezés lehetősége a Be. 386.§-a alapján kizárt.

Budapest, 2013. év március hó 7. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.
a tanács elnöke

Dr. Fatalin Judit s.k.
előadó bíró

Dr. Ujvári Ákos s.k.
bíró

Az Egri Törvényszék 14.B.272/2010/44. számú ítélete a Fővárosi Ítélet tábla mint másodfokú bíróság 2013. március hó 7. napján kelt 2.Bf.365/2012/20. számú ítélete folytán valamennyi vádlott vonatkozásában 2013. március hó 7. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2013. március hó 7. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:
Weszely-Földvárszki Tünde
tisztviselő